

Cirkulärnr: 1990:57
Diariernr: 1990:0868
Handläggare: Lena Ångman
Avdsek: KES Regional
Datum: 1990-04-11
Mottagare: Kommunstyrelsen
Kanslichefen (eller motsvarande)
Rubrik: Regional utveckling - Kommunförbundets programberedning för regionalpolitik publicerar tre nya rapporter
Bilagor: Programberedningens rapporter nr 2, 5 och 6
Beställningslista

Regional utveckling - Kommunförbundets programberedning för regionalpolitik publicerar tre nya rapporter

Rapporterna visar på några av drivkrafterna i den regionala utvecklingen och kommunernas möjligheter att påverka den.

Programberedningen för regionalpolitik tillsattes av Kommunförbundets styrelse i januari -88 och avslutade sitt arbete januari -90. Beredningen initierade åtta olika delprojekt och det är tre av dessa som nu publiceras i rapporter.

Rapport 2

"LIVSKRAFT I LANDSBYGD! Utvecklingsarbetet fortsätter! Exempel från 30 kommuner"

Hur har kommunerna stimulerat till lokal mobilisering? Hur har kommunerna organiserat arbetet med landsbygdsfrågor? Vilka resultat har det hittills blivit? Vad har kommunerna för strategier för en landsbygdsutveckling? Vilka förutsättningar finns det för ett fortsatt arbete? Hur ser kommunerna på de regionala "aktörerna" och den statliga politiken? Exemplet i rapporten ger (delvis) svar på dessa frågor.

Kommunexemplen visar också att kommuner av helt olika kategorier, såväl landsbygdskommuner som de med mellanstora och större städer, ser det angeläget att arbeta för utveckling av landsbygden. Kommunerna arbetar inom många verksamhetsområden och med ett nedifrån-och-upp perspektiv. En förutsättning för att utvecklingsarbetet ska bli riktigt framgångsrikt är att regionala aktörer och den statliga politiken utgår ifrån det kommunala perspektivet.

Rapport 5

"AVVECKLING OCH ETABLERING - Regionalpolitiska och kommunala konsekvenser av omlokaliseringen av Boverket till Karlskrona och nedläggningen av boardfabriken i Skinnskatteberg"

Denna studie ger en illustration och analys av kommunernas roll i ett regionalpolitiskt sammanhang.

Två kommuner som genom ensidighet i sitt näringsliv är mycket sårbara för omstruktureringar. Två kommuner där staten har haft stor betydelse för sysselsättningen och där det skett betydande sysselsättningsförluster. I dessa två - Karlskrona och Skinnskatteberg - har programberedningen låtit genomföra en studie utifrån frågeställningarna: På vilket sätt påverkas en kommun av att en statlig myndighet omlokaliseras till kommunen? Vad händer i en kommun när en dominerande arbetsplats försvinner?

Någon liknande studie har, vad vi känner till, inte gjorts tidigare. Andra utvärderingar görs med fokusering kring centralt formulerade problem såsom stödets effekter o d. Denna studie visar på ett konkret sätt berörda kommuners agerande och handlingsberedskap, de lokala

processer som uppstår vid en avveckling resp etablering. Studien beskriver bl a konsekvenserna för den kommunala organisationen och förvaltningarna, effekterna för olika verksamheter och den kommunala ekonomin.

Rapport 6

"Flygplatsernas betydelse för regional utveckling"

Under åren har åtskilliga kommuner, trots stora kostnader, engagerat sig i flygplatsetableringar med förhoppning att det ska bidra till en regional utveckling. Inrikesflyget har ökat kraftigt i omfattning och frågan om ev utökad tillgänglighet till flyg är i hög grad aktuell.

Denna rapport ger en sammanfattning av ett forskningsprojekt som analyserar vilken långsiktig påverkan på utvecklingen av befolkning, sysselsättning och inkomster som en flygplats kan föra med sig.

Projektet, som är det första i sitt slag, visar flygplatsernas betydelse för Sveriges s k "A-regioner" resp för några utvalda typkommuner.

Analysen inom projektet har säkerställt att flygplatsen ger en långsiktig inkomstökning regionalt och lokalt. Däremot är inkomsteffektens storlek svårare att exakt mäta. Det har inte varit möjligt att med befintlig statistik hitta direkt samband mellan utveckling av befolkning/sysselsättning och tillkomst av flygplats men rapporten innehåller en rad intressanta statistiska jämförelser och mätningar. Dessutom ges en kort beskrivning av samfärdssektorns utveckling.

Rapportens författare, professor Folke Snickars vid Tekniska Högskolan i Stockholm, konstaterar att det i dagsläget saknas en samlad strategi i syfte att utnyttja flygplatsernas ekonomiska potential fullt ut. Möjligheterna till en samlad planering har emellertid förbättrats.

Programberedningens slutrapport utkommer inom kort och senare i vår kommer beredningens två sista rapporter, om trafikpolitiken resp kommunernas samarbete med högskolorna.

Frågor och synpunkter med anledning av rapporterna 2, 5 och 6 tas gärna emot av sektionen för regional- och näringspolitik. Ring eller skriv i så fall till Lena Ångman, tfn 08-772 42 45 eller Johan Carlström, tfn 08-772 43 77.

Rapporterna kan beställas från Svenska Kommunförbundet, Eivor Claesson, Hornsgatan 15, 116 47 Stockholm, med bifogad beställningslista.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunalekonomi och samhällsplanering
Sektionen för regional- och näringspolitik

Johan Carlström